

Distriktslæge H. Ridderseth.

Distriktslæge Ridderseth.

” — en ekte sønn av de store og endeløse fjellvidder”.

AV JOHAN FALKBERGET

Han skal i dette nummer av årboken ha rang og sete mellom høgsetesstolpene! Alle langveisfarende i de siste femten år, som kom til Bergstaden, nøt godt av den populære distriktslæges gjestfrihet. Doktoren hilste den trette fotgjenger over alle fjell og vidder like velkommen — som han i luksusbilen.

Vi kan likesom ikke forsone oss med at han for et år siden rykket op sine teltpeler og flyttet til Elverum. Han er nemlig distriktslæge der nu.

H. Ridderseth er fra Finnmark — en ekte sønn av de store og endeløse fjellvidder under «den evige dag og den evige natt». Han kom til oss. Og

han var med en gang kjent og hjemme blandt bergmennene. Den fødte læge! Og et stort og uegennyttig menneske! Intet var denne mann kjærere enn å tenne lyset igjen der lyset var gått ut. Han er ikke bare den dyktige medisiner — men han eier det som er nesten like viktig for den syke og hjemsøkte: en enestående viden om mennesket.

En fremstående kirurg i Oslo sa en gang: «Bare den læge som vet, at et menneske består av legeme og sjel, er en stor læge». — Det er nettopp denne uhyre vanskelige kunnskap dr. Ridderseth er i besittelse av — som få. Han er psykolog — dertil i ordets virkelige betydning lærd — ikke bare i sitt fag. Hans bibliotek er et av de største privattbiblioteker i landet. Hans kunst- og malerisamling er ikke mindre.

Og like vel — står det enkle og hjelpende menneske Ridderseth høit hevet over all lesning og viden. Han brillierer så visst ikke med sine kunnskaper. Nei, han er den kloke og gode bergmann. Og skulde noen ha bergmannsmerket slått i gull, måtte det bli han — annen orden attrår han neppe.

Han kom tidlig med i det offentlige liv. Å nevne alle tillitshverv han har hatt, vil føre for vidt — det er ulike snarere å nevne de han i årenes løp ikke hadde noen direkte eller indirekte befatning med. Det er gjort i en fei.

I den tid han var distriktslæge på Bergstaden, måtte han ferdes på alle milelange veier og stier i fjellet — på ski, til fots, på hesteryggen, i slede, i bil, på motorsykkel; det verste av alt: i motorsykkelslede! Et torturapparat som gassforgifter den reisende.

Det er en kjent ting, og en graverende skandale, at veivesenet forsømmer vinterveien i Rørosdistriktet. I disse vanskelige tider, økonomisk sett, skal også våre kommunikasjonsmidler settes ned. Heller ikke våre vinterveier må være fremkommelige året rundt for motorkjøretøier — samtidig som det i ennu høiere liggende strøk holdes åpne veier året rundt.

Verst er det for lægen og for den syke. Og her har vi også grunnen til at dr. Ridderseth av helbredshensyn måtte søke sig et annet og mindre strabasiøst distrikt. Han klarte ikke motorsykkelsleden og gassforgiftningen lengere.

Og som en følge derav er Bergstadens store velgjører flyttet fra oss — ja, for han var i uanet stor utstrekning også økonomisk læge for den som satt trangt og vanskelig i det. I hvert enkelt tilfelle er bare to vidende om det: han som fikk hjelp og han som hjalp!

I en årrekke var doktor Ridderseth formann i Røros og omegns turistforening. Han nedla her et arbeide som vanskelig kan vur-

Ridderseths hytte i Hådalen.

utland for Rørostraktene. «Reis til Røros! Det ligger høit og fritt over den øvrige verden! Der er sol, sne og frisk luft! Der er helse og ro! Der er vennlige og hjelpsomme folk! Reis til Bergstaden, til Rørosfjellene, til sneen, solen og den eventyrlige sommeren på viddene!»

Hvem kjenner ikke igjen den folkekjære læges ord? Han blev aldri trett, av å peke på fjellet og fjellvidden! (I parentes bemerket er han en glimrende taler). Og folk har kommet og funnet at det virkelig var slik som fjelldoktoren sa.

Da dr. Ridderseth drog, var det sorg heroppe. Barna flettet til og med inn i kveldsbønnene sine et par fortrolige ord til Vårherre om at han måtte ikke la doktoren få lov til å reise. Og utallige henstillinger innløp til ham om å bli — men han turte ikke ta en vinter til slik som forholdene lå an.

Men det kunde være en tanke verd å prøve å få ham tilbake — til Trøndelagen. Han hører hjemme nordenfor Dovre. Han har rent nordenfjells blod i årene. Og han er en blanding av europeer (derom sier hans mange reiser til syden og Orienten endel) trønder og finnmarking — en farende svenn med trekkfuglenatur i sitt vesen.

Han har ennå ikke skilt sig av med hytten sin ved Rismosjøen i Røros. Og så lenge han ikke det gjør, vil ikke Bergstaden og fjellet slippe ham helt. Han vil ennå — om enn med noen lengere mellomrum enn før — være å se i Bergstadens gater, på gjestgiveriet i Skottgården, Storelvevollen, Fjellheim og alle kjente og

deres høit nok — det vet i allfall vi som satt sammen med ham i styret.

Når Bergstaden nu er kommet så i skuddet som påske- og sommerturist-sted, skyldes det dr. Ridderseth. Han har skrevet, talt og agitert på sine mange reiser i inn- og

kjære steder — som han i ypperlige artikler til dagspressen har gjort kjent for det ganske land.

Og selv om han f. t. er distriktslæge i Elverum, kunde det ikke falle ham inn å opgi å arbeide for turistveien Stugudalen—Storelvevollen. Likeså lidt som han vilde glemme å peke på at den nedlagte Arendalsbanen fra Tyvoll st. til Kongens grube nu er blitt en herlig turistvei.

— — —
En god bergmann er ikke bare den som står med feisel og bor i fjellets indre, men enhver som er bergmannstradisjonen og dens seder, skikker og høie kulturnivå tro, i tykt og tynt. M. a. o. en bergmann i sjel og sinn! Og det er doktor Ridderseth! Det er mer enn en tilfeldighet at alle kaller ham «Ridder». Her er det gått troll i ord — — —

Den 13de juni i år er dr. Ridderseth femti år — det skal nevnes i forbifarten.

Johan Falkberget.

